

201701449
28 FEB. 2018

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2018005828

Datum 27 februari 2018
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2018005283

Onze referentie
2018005828

Uw referentie
G47 201701449

Uw brief van
26 januari 2018

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 26 januari 2018 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van medicinale cannabis vanaf 1 juli 2017.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 5 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op farmaceutische zorg omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Verzoeker is voorafgaand aan 2015 bekend met ernstige polineuropathische pijnen, de ziekte van Raynaud en diabetes. Ter behandeling van zijn klachten heeft verzoeker aangegeven dagelijks 60 mg morfine, carbamazepine (4x400 mg), macrogel (1 tot 2x), capsaicinecreme, metformine

(3x 500-850 mg), een cholesterolverlager, een bloeddrukverlager en antidepressiva te gebruiken. Verzoeker heeft sinds 2015 door de behandelend neuroloog medicinale cannabis voorgeschreven gekregen, omdat er ondanks de medicatie onvoldoende verlichting van de polineuropatische pijnen optrad. De neuroloog heeft verklaard dat de pijnklachten van verzoeker hierdoor aanzienlijk zijn verminderd. De huisarts heeft eveneens verklaard dat het gebruik van medicinale cannabis een positief effect heeft gehad op de vermindering van pijnklachten en op zijn algehele welbevinden. Zijn behoefte aan andere medicatie zou sterk zijn verminderd en het gebruik van bepaalde medicatie zou zijn afgebouwd.

De kosten van de medicinale cannabis zijn enige tijd coulanchehalve door verweerder vergoed. Verweerder heeft echter aangegeven met ingang van 1 juli 2017 de kosten niet langer ten laste van de zorgverzekering te vergoeden, omdat de werking van medicinale cannabis onvoldoende is bewezen.

Definitie rationele farmacotherapie

Apotheekbereidingen zijn niet-geregistreerde geneesmiddelen die pas worden ingezet indien er geen geregistreerd adequaat alternatief is. Uit artikel 2.8 lid 1 onder b van het Besluit zorgverzekering blijkt dat apothekbereidingen onder de aanspraak op farmaceutische zorg kunnen vallen mits er sprake is van rationele farmacotherapie. Dit is het geval indien het gaat om een behandeling, preventie of diagnostiek van een aandoening met een geneesmiddel in een voor de patiënt geschikte vorm, waarvan de werkzaamheid en effectiviteit blijkt uit wetenschappelijke literatuur en die tevens het meest economisch is voor de zorgverzekering.

Medische/farmaceutische beoordeling

Medicinale cannabis is geen geregistreerd geneesmiddel, maar een grondstof. Er is sinds 2001 een legaal handelskanaal via het Bureau Medicinale Cannabis (BMC), dat ontstaan is omdat de overheid een veilig en gecontroleerd alternatief wilde bieden voor de aanschaf van cannabisproducten in koffieshops. Daarnaast zijn er apotheken die cannabispreparaten in de vorm van een olie produceren. Het Zorginstituut heeft in 2003 het standpunt¹ ingenomen dat medicinale cannabis voor geen enkele indicatie rationele farmacotherapie betreft. Dit standpunt is begin 2016 herbevestigd.¹

Medio 2017 heeft de minister van VWS aan het Zorginstituut gevraagd om te onderzoeken of recente wetenschappelijke publicaties aanleiding kunnen geven tot een herbeoordeling van medicinale cannabis. Naast wetenschappelijke literatuur heeft het Zorginstituut hierbij ook internationale rapporten betrokken die autoriteiten in andere landen hebben gebruikt als basis voor hun besluit om medicinale cannabis wel (gedeeltelijk) te vergoeden.

Het Zorginstituut stelde na dit onderzoek vast dat er sprake is van belangrijke tekortkomingen in de bewijskracht van de gepubliceerde studies. Daar waar op basis van studies voorzichtig wordt geconcludeerd dat er bewijs is voor werking van medicinale cannabis, wijzen de auteurs ook op tekortkomingen, én doen ze dringende aanbevelingen voor het dichten van gaten in de bewijskracht via nieuwe en betere studies. Het Zorginstituut constateerde dat de bewijskracht voor effectiviteit van cannabis bij verschillende ziektebeelden (zoals misselijkheid en

Zorginstituut Nederland

Datum
27 februari 2018

Onze referentie
2018005828

¹ <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2003/09/02/boordeling-medicinale-cannabis>

duizeligheid door chemotherapie, chronische pijn en slaapproornissen) gemiddeld laag is. Dit heeft tot de recente conclusie van het Zorginstituut geleid dat er geen aanleiding bestaat voor een integrale herbeoordeling van medicinale cannabis en dat het eerdere advies (uit 2003) geen herziening behoeft.² Vergoeding van medicinale cannabis vanuit het basispakket blijft hierdoor (nog steeds) niet mogelijk.

Zorginstituut Nederland

Datum

27 februari 2018

Onze referentie

2018005828

Beoordeling

De medisch adviseur merkt op dat de medische informatie in het dossier summier is. De ontvangen stukken geven onvoldoende duidelijkheid over het verloop van de klachten van verzoeker en er ontbreekt een gedetailleerd medicatieoverzicht. Uit het dossier kan wel worden afgeleid dat de huisarts en de neuroloog de positieve effecten van het gebruik van medicinale cannabis in de situatie van verzoeker hebben bevestigd. Dit doet echter niets af aan de uitkomsten van recente wetenschappelijke publicaties op basis waarvan het Zorginstituut heeft geconcludeerd dat er geen aanleiding bestaat voor een integrale herbeoordeling van medicinale cannabis en dat het eerdere advies (uit 2003) geen herziening behoeft.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,

² <https://www.zorginstituutnederland.nl/actueel/nieuws/2017/11/10/medicinale-cannabis-niet-in-basispakket>